

NEOAVANTGÁRD KONTEXTUSOK FÉNYE, TŰZSZIMBOLIKÁJA ÉS FORRADALMISÁGA

Domonkos István *Kislányom: Görögország c.* poémájának és Mészöly Miklós *Térkép, repedésekkel c.* novellájának összevető elemzése

Szerző: **TERNOVÁ CZ Dániel**, mesterképzés, (dternovac@gmail.com)

Témavezető: **Dr. CSÁNYI Erzsébet**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Kutatásom tárgya a fény és a tűz motívumtárának összevető elemzése egy vajdasági magyar és egy magyarországi magyar irodalmi műben. Domonkos István *Kislányom: Görögország c.* poémájában és Mészöly Miklós *Térkép, repedésekkel c.* novellájában egyaránt megjelennek a fény, a tűz és a lángra gyújtás toposzai, azok fogalomszármaizéakai, valamint a politikai aktualitással megidézett Che Guevara alakja. Ezek emblematikus-motivikus-metaforikus jelentésének, szemantikai átfedéseinek avagy ambivalenciáinak tüneteit szándékozom feltárni a neoavantgárd forradalmiság permanens jegyeinek kontextusonként eltérő utalásaival együtt.

Magyar neoavantgárd poétika felöli vizsgálatot végzek: míg Domonkos István *Kislányom: Görögország* (1968) című versében leegyszerűsített nyelvhasználattal a realitásban megnyilvánuló akciót vállalja és hirdeti, addig Mészöly Miklós *Alakulások c.* kötetében megjelent *Térkép, repedésekkel* (1971) című novellája beletartozik abba a prózavonulatba, amely a hagyományokat és a jelen eseményeket egy új nyelven, új nyelvi rálátással és magatartással, a magyar neoavantgárd szubverzív, politika- és ideológia-ellenes hangján szólaltatja meg.

A vizsgálat célja egyben Domonkos költészetének új kontextusban való tárgyalása.

Kulcsszavak: Domonkos István, Mészöly Miklós, magyar neoavantgárd, tűz, forradalmiság

THE SYMBOLS OF LIGHT, FIRE, AND REVOLUTIONISM IN THE VARIANT CONTEXTS OF THE HUNGARIAN NEO-AVANT-GARDE

The significance of similarity between the poem “Kislányom: Görögország” by István Domonkos and the short story “Térkép, repedésekkel” by Miklós Mészöly

Author: **Dániel TERNOVÁCZ**, master student (dternovac@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Erzsébet CSÁNYI**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Humanities, Department of Hungarian Language and Literature, Novi Sad

The object of my research is the use of the same symbol and motif resource in the poem and the short story and the emblematical-metaphorical meanings of the images of Che Guevara, the motif of light and fire and the differences and permanent symbols of the neo-avant-garde approach to revolutionism in different contexts.

My plan is to analyse the neo-avant-garde point of view of István Domonkos in the poem *Kislányom: Görögország*. He publicizes actions in reality with simplified language, while in his volume *Alakulások*, which contains the short story “*Térkép, repedésekkel*”, Mészöly transforms the traditionally used language into some new attitude towards language.

The aim of the research is also the discussion of the poetry of István Domonkos in a new context.

Keywords: István Domonkos, Miklós Mészöly, Hungarian Neo-avant-garde, fire, revolutionism

SIMBOL SVETLOSTI, VATRE I REVOLUCIONIZMA U RAZLIČITIM
KONTEKSTIMA MAĐARSKOG NEOAVANGARDIZMA
Značaj istovetnosti u pesmi „Kislányom: Görögország” Ištvana Domonkoša
i u noveli „Térkép, repedésekkel” Mikloša Meselja

Autor: Daniel TERNOVAC, master studije (dternovac@gmail.com)

Mentor: Dr Eržebet ČANJI, profesor

Institucija: Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet, Katedra za mađarski jezik i književnost, Novi Sad

Objekat mog rada je upotreba istih motiva i metafora u pesmi i u noveli koje se razlikuju u sugestivnom značenju i korišćenju u tom dobu aktuelne političke ličnosti Če Gevare, simbola vatre, svetlosti, njihovog emblematičnog-metaforičnog značenja i različitost u permanentnim simbolima neoavangardnog tumačenja revolucionizma u različitim kontekstima.

Planiram da vršim analizu iz perspektive neoavangarde: dok Ištvan Domonkoš u svojoj pesmi 'Kislányom: Görögország' koristi uprošćenu verziju jezika s kojim opisuje radnje koje se odvijaju u realnosti, u isto vreme Meselj u svojoj noveli 'Térkép, repedésekkel' opisuje tradicionalne ali i aktualne radnje jezikom koji je prikazan na novi način koji je subverzivan idološki-politički konfrontiran.

Cilj istraživanja je istovremeno tumačenje poezije Ištvana Domonkoša u jednom novom kontekstu.

Cljučne reči: Ištvan Domonkoš, Mikloš Meselj, mađarska neoavangarda, vatra, revolucionizam